

ÎNCHEIERE

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Dixi Media”, reprezentată de avocatul stagiar Tatiana Gumeni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Anghel împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Dixi Media”, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la încasarea salariului restant, compensației de întârziere pentru neachitarea la timp a salariului și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Petru Anghel, a fost casată hotărârea din 10 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 19 septembrie 2016 Petru Anghel a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Dixi Media” cu privire la încasarea salariului restant, compensației de întârziere pentru neachitarea la timp a salariului și repararea prejudiciului moral (f.d. 4-5, vol. I)

În motivarea acțiunii reclamantul Petru Anghel a indicat că în temeiul ordinului SRL „Dixi Media” nr. 75 din 05 octombrie 2015, a fost angajat la serviciu în funcția de paznic (portar) începând cu 05 octombrie 2015, cu regimul de muncă și remunerarea muncii în conformitate cu contractul individual de muncă nr. 01/15 din 05 octombrie 2015.

Reclamantul a menționat că conform pct. 5.2 al contractului individual de muncă nr. 01/15 din 05 octombrie 2015, salariul i-a fost stabilit în conformitate cu programul de lucru: în timpul zilei - 11,25 lei/oră, în timp de noapte (de la 22:00 până la 06:00) - 16,88 lei/oră. Prin acordul adițional nr. 01/15-2 la contractul individual de muncă nr. 01/15 din 05 octombrie 2015, a fost modificat pct. 5.2 al contractului individual de muncă nr. 01/15 din 05 octombrie 2015 și din 01 iunie 2016, respectiv salariul i-a fost stabilit în conformitate cu programul de lucru: în timpul zilei - 12,43 lei/oră, în timp de noapte (de la 22:00 până la 06:00) - 18,65 lei/oră.

Reclamantul a susținut că prin ordinul nr. 84 din 12 iulie 2016, a fost concediat în legătură cu reducerea statelor de personal - art. 86 alin. (1), lit. c) din Codul muncii.

Reclamantul a punctat că în timp ce a activat în cadrul SRL „Dixi Media”, a avut următorul program de lucru în zile de serviciu: în perioada 05 octombrie 2015 – 31 mai 2016: 24 ore de serviciu după 3 zile de odihnă; - în perioada 01 iunie 2016 - 11 iunie 2016: de la ora 21:00 până la ora 06:00 în conformitate cu programul de lucru; - în perioada 12 iunie 2016 - 12 iulie 2016: de la ora 09:00 până la ora 18:00 în conformitate cu programul de lucru.

Reclamantul a precizat că în perioada activității în cadrul SRL „Dixi Media”, angajatorul a admis în privința sa și celorlalți salariați încălcări ale prevederilor contractului individual de muncă și a legislației de muncă și anume: angajatorul nu i-a achitat pentru toate orele prestate conform programului de noapte până la 01 iunie 2016; - angajatorul nu a respectat cuantumul minim garantat de stat începând cu 01 mai 2016, contrar hotărârii Guvernului nr. 488 din 20 aprilie 2016 cu privire la cuantumul minim garantat de stat al salariului în sectorul real.

Reclamantul a relevat că aceste fapte au fost stabilite de către Inspectoratul de Stat al Muncii prin scrisoarea nr. A-729 din 15 iulie 2016.

Reclamantul a remarcat că încălcarea legislației muncii de către directorul SRL „Dixi Media”, Dan Lozovan, a fost stabilită și prin hotărârea irevocabilă din 05 august 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

Reclamantul a invocat că salariul restant pentru orele neachitate conform programului de noapte constituie sumă de 5282,20 de lei. Iar, în conformitate cu art. 330 alin (2) din Codul muncii, penalitatea pentru întârzierea neachitării orelor de lucru conform programului de noapte constituie 70 zile (de la 13 iulie 2016 până la 20 septembrie 2016) prin urmare, constituie 7 % (70 zile x 0,1% = 7%) din suma neplătită, adică $5282,20 : 100\% \times 7\% = 369,75$ lei.

Reclamantul a punctat că din cauza acțiunilor ilegale ale angajatorului și concedierii fără achitarea salariului pe deplin, i-a fost cauzat prejudiciul moral, prin suferințe psihice.

Reclamantul a solicitat încasarea de la SRL „Dixi Media” în beneficiul său a salariului restant pentru orele neachitate conform programului de noapte în perioada 05 octombrie 2015 – 01 iulie 2016 în sumă de 5282,20 de lei, a compensației în mărime de 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere din suma în mărime de 5282,20 de lei, începând cu 13 iulie 2016 și până la emiterea hotărârii instanței de judecată, precum și a prejudiciului moral în sumă de 5000 de lei.

Prin încheierea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat al Muncii (f.d. 131, vol. I).

Prin hotărârea din 10 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de Petru Anghel, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 142; 145-148, vol. I).

Prin decizia din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, fost admis apelul declarat de Petru Anghel, a fost casată hotărârea din 10 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii depusă de Petru Anghel și a fost încasat din contul SRL „Dixi Media” în beneficiul lui Petru Anghel suma de 5282,20 de lei, cu titlu de restanță din salariu pentru orele neachitate în programul de noapte în perioada 05 octombrie 2015 – 01 iulie 2016 și suma de 369,75 de lei, cu titlu de compensație pentru întârzierea achitării salariului. În rest, acțiunea depusă de Petru Anghel, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 224-235, vol. I).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că contrar prevederilor art. art. 45, 46 alin. (1), (2) și (5), 56 alin. (1) și (3), 58 alin. (1) și (2), 128 alin. (1) și (3), 130 alin. (1) și (3), 142 alin. (1) și (2) și, 148 Codul muncii, SRL „Dixi Media” nu a retribuit munca pe unitate de timp prestată de Petru Anghel, conform prevederilor contractului individual de muncă nr. 01/15 din 05 octombrie 2015 și acordului adițional nr. 01/15-2 din 17 iunie 2016 și a admis formarea unei restanțe la plata salariului, în mărime totală de 5282,20 de lei, încălcând astfel legislația muncii, fapt constatat prin răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii nr. A-729/16; Col-741/16 din 15 iulie 2016; hotărârea irevocabilă din 05 august 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău și decizia irevocabilă din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În acest sens, instanța de apel a reținu și declarațiile martorilor Vera Uvarova și Alexei Gorea, din care rezultă că Petru Anghel, în calitate de paznic, a prestat SRL „Dixi Media” o muncă în ture, o tură având 24 ore, de la ora 08:00 dimineța, până a doua zi dimineța la ora 08:00 (f.d. 214; 215, vol. I).

La fel, din conținutul rapoartelor scrise la efectuarea schimbului între paznici, aceștia lucrau o tură de 24 ore, de la ora 08:00 dimineța, până a doua zi dimineța la ora 08:00 (f.d.73-88, vol. I), pe când, reieșind din graficul de lucru prezentat de angajatorul SRL „Dixi Media”, Petru Anghel lucra în calitate de paznic în ture, o tură având 8 ore, salariul acestuia fiind calculat reieșind din acest număr de ore - 8 ore (f.d. 46-69).

La acest capitol, instanța de apel a menționat că prezintă relevanță concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 539 din 29 august 2017, executat de Central Național de Expertize Judiciare, potrivit căroră semnătura de la numele lui Petru Anghel, care se conține la rubrica „Anghel P.” pe reversul filei ce reprezintă graficul de lucru al paznicilor SRL „Dixi Media” pentru luna octombrie 2015 (cusută la dosarul civil nr. 2-5971/16, f.d. 90) nu a fost executată de către însuși Petru Anghel, dar de o altă persoană, prin imitare servilă a semnăturilor autentice (f.d. 99-105, vol. I).

Sub acest aspect, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată concluzia primei instanțe cu privire la faptul că nu i-a fost prezentată nici o dovadă a încălcării prevederilor contractului individual de muncă încheiat între părți și că aceasta este în imposibilitate de determina temeinicia achitării salariului pentru toate orele prestate în timp de noapte până la 01 iunie 2016 în sumă de 5282,20 lei. Or, din înscrisurile administrate în speță, rezultă incontestabil încălcarea condițiilor contractului individual de muncă de către angajatorul SRL „Dixi Media”, prin neachitarea salariului pentru munca prestată în timp de noapte, câte o oră lunar, fapt constatat de către Inspectoratul de Stat al Muncii prin procesul-verbal de control seria IM nr. C-2016-PV-508 din 20 iulie 2018, care a fost menținut prin decizia irevocabilă din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău (f.d.164-174, vol. I).

Așadar, ca urmare a constatărilor enunțate mai sus, instanța de apel a considerat întemeiată și pasibilă admiterii cerința lui Petru Anghel împotriva SRL „Dixi Media” cu privire la încasarea restanței la salariul pentru orele neachitate în program de noapte în perioada 05 octombrie 2015 - 01 iulie 2016, în sumă de 5282,20 de lei.

De asemenea, având în vedere că la caz a fost constatată reținerea salariului din vina angajatorului, instanța de apel a conchis că Petru Anghel, în temeiul art. 330 lin. (2) Codul muncii, este îndreptățit să solicite angajatorului SRL „Dixi Media” plata compensației pentru întârzierea achitării salariului în mărime de 369,75 de lei, calculată astfel: 5282,20 de lei (suma neachitată): 100 % x 7% (70 zile - de la 13 iulie 2016 până la 20 septembrie 2016) x 7% (70 zile x 0,1 %)).

Astfel, reieșind din cele expuse, instanța de apel a considerat necesar de a încasa din contul SRL „Dixi Media” în beneficiul lui Petru Anghel suma de 369,75 lei, cu titlu de compensație pentru întârzierea achitării salariului.

Subsidiar, instanța de apel a relevat că Petru Anghel nu a făcut dovada suportării unor suferințe psihice sau fizice prin acțiunile angajatorului SRL „Dixi Media” și că i-a fost adusă atingere valorilor sau atributivelor care îi definesc personalitatea, respectiv cerința cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei, este neîntemeiată și pasibilă respingerii.

La 02 august 2019 SRL „Dixi Media”, reprezentată de avocatul stagiar Tatiana Gumeni a depus, prin intermediul poștei electronice, recurs împotriva deciziei din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii depusă de Petru Anghel.

În motivarea cererii de recurs, recurenta SRL „Dixi Media”, reprezentată de avocatul stagiar Tatiana Gumeni a menționat că instanța de apel și-a întemeiat soluția pe așa numitele rapoarte scrise la efectuarea schimbului între paznici, care nu sunt pertinente și admisibile, or acestea nu dovedesc cu certitudine timpul și locul unde au fost întocmite, scopul întocmirii și persoanele care le-au întocmit. De fapt, consideră că aceste rapoarte sunt falsificate și nu întrunesc condițiile prevăzute art. 117 Cod de procedură civilă, iar în rezultat urmează a fi declarate inadmisibile.

Recurenta SRL „Dixi Media”, reprezentată de avocatul stagiar Tatiana Gumeni a notat că instanța de apel a reținut și declarațiile martorilor Vera Uvarova și Alexei Gorea, care nu sunt altceva decât presupuneri, iar o hotărâre judecătorească obiectivă nu se poate baza pe presupuneri. La acest capitol, a indicat că programul de muncă a angajatei Vera Uvarova a fost între orele 09:00-18:00, respectiv nu poate să cunoască cu certitudine dacă Petru Anghel îndeplinea tura de 24 ore, iar Alexei Gorea niciodată nu a activat în tură comună cu Petru Anghel, respectiv declarațiile ultimul sunt inconsistente.

Recurenta SRL „Dixi Media”, reprezentată de avocatul stagiar Tatiana Gumeni a punctat că instanța de apel eronat a interpretat scrisoarea Inspectoratului de Stat al Muncii nr. A-729/16; Col-741/16 din 15 iulie 2016 și a efectuat un calcul incorect. Or, din aceasta rezultă faptul neachitării de către angajator a 8 ore nocturne pe lună, ceea ce constituie suma de 135,04 de lei/per lună (16,88lei/per oră x 8 ore) în perioada octombrie 2015 – aprilie 2016 și suma de 149,20 de lei pentru luna mai 2016 (18,56 lei/oră x 8 ore), iar în total 1049,48 de lei. Prin urmare, restanța la salariu acordată intimatului Petru Anghel de către instanța de apel are la bază un calcul greșit, nefiind nicidecum argumentată, cu atât mai mult că este preluată din acțiune. În circumstanțele descrise, se atestă că și calculul sumei compensației pentru întârzierea achitării salariului este eronat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților la proces, la 05 iunie 2019, conform informației anexate la materialele cauzei (f.d. 238, vol. I), însă date confirmative despre recepționarea acesteia de către SRL „Dixi Media”, la materialele cauzei lipsesc.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul a fost depus de SRL „Dixi Media”, reprezentată de avocatul stagiar Tatiana Gumeni, prin intermediul

poștei electronice, la 02 august 2019, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 19 august 2019, în adresa intimatului Petru Anghel și intervenientului accesoriu Inspectoratul de Stat al Muncii a fost expediată copia recursului declarat de SRL „Dixi Media”, reprezentată de avocatul stagiar Tatiana Gumeni (f.d. 11, vol. II), însă intervenientul accesoriu Inspectoratul de Stat al Muncii nu și-a exercitat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință la recursul declarat de SRL „Dixi Media”, reprezentată de avocatul stagiar Tatiana Gumeni.

La 13 august 2019 intimatul Petru Anghel a depus referință la recursul declarat de SRL „Dixi Media”, reprezentată de avocatul stagiar Tatiana Gumeni, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Dixi Media”, reprezentată de avocatul stagiar Tatiana Gumeni, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin.(1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Conform art. 15 alin. (3) din Legea cu privire la avocatură și art. 17 alin. (3) din Statutul profesiei de avocat, avocatului stagiar i se permite să acorde, contra plată, asistență juridică clientului în cadrul judecătoriilor, curților de apel și autorităților publice.

În condițiile din speță, dreptul procedural de a ataca decizia din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost exercitată de către avocatul stagiar Tatiana Gumeni în baza mandatului avocatului stagiar seria MAS nr. 063711 din 12 februarie 2019 (f.d. 180), cu încălcarea limitelor împuternicirilor stabilite prin lege.

Or, conform art. 15 alin. (3) din Legea cu privire la avocatură și art. 17 alin. (3) din Statutul profesiei de avocat, avocatul stagiar nu poate acorda asistență juridică în fața Curții Supreme de Justiție.

Astfel, exercitarea căii de atac în ordine de recurs în secțiunea a II-a la Curtea Supremă de Justiție a fost efectuată de către avocatul stagiar Tatiana Gumeni ca persoană care în virtutea legii nu este în drept să o exercite.

Pe cale de consecință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Dixi Media”, reprezentată de avocatul stagiar Tatiana Gumeni ca inadmisibil.

Or, articolul 433 lit. c) Cod de procedură civilă, expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În conformitate cu art.440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători

decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele menționate și având în vedere că reprezentantul SRL „Dixi Media”, avocatul stagiar Tatiana Gumeni nu poate acorda asistență juridică în fața Curții Supreme de Justiție, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către acesta ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Dixi Media”, reprezentată de avocatul stagiar Tatiana Gumeni împotriva deciziei din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Anghel împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Dixi Media”, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la încasarea salariului restant, compensației de întârziere pentru neachitarea la timp a salariului și repararea prejudiciului moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan